

תפארת שלמה

גליון מיוחד ליום השנה תשפ"ו.

שבוע שנים להסתלקותו לגנזי מרומים של מרן שר התורה פוסק הדור

רבינו **שלמה קורח** זצוק"ל

בעל 'עריכת שולחן - ילקוט חיים' ורבה של בני ברק

פתח דבר

גליון קדוש זה, יוצא לאור ממשנתו של מעתיק השמועה מרן שר התורה פוסק הדור רבינו שלמה קורח זצוק"ל אשר כל חייו מסכת אחת של עמל התורה והרבצת תורה בשיעוריו ובספריו הקדושים. ב"ה משנה לשנה גובר הצימאון לפסקיו ולדברי קודשו. בגליון זה כמה נושאים: כבוד התורה ולומדיה, וכבר כתב הרס"ג שאין עם ישראל אומה אלא בתורה. מאמר מבנו ממשיך דרכו, ומאמר מיוחד במשנת רבינו זצוק"ל בחינוך מתלמידו הגר"א שרעבי שליט"א ראש ישיבת "תורת שלמה" כמו כן הובא מאמר במסורת הלכה ומנהג, דברים אשר רבינו זצוק"ל הנחיל בספריו ובדרשותיו. יבורכו מפי עליון כל המסייעים והשותפים לזיכוי הרבים, זכות התורה תגן בעדם ויהיה רבינו זצוק"ל מליץ יושר בעדם אכ"ר.

אוריאל צדוק

נכד מרן הגר"ש קורח זצוק"ל

התורה היא חיינו

משיח ה' דוד המלך ע"ה - מי לנו גדול ממנו אשר קבע ואמר אומר "כי טוב יום בְּחַצְרֵיךָ מֵאֶלֶף בְּחַרְתִּי הַסְתוֹפֵף בְּבֵית אֱלֹהֵי מִדְּוָר בְּאַהֲלֵי רָשָׁע" (תהלים פד, יא).

ופירש רש"י "כי טוב יום שאני בחצריך, ומחר אמות, יותר טוב משאני אחיה אלף שנה בלי תורה".

אני מעדיף יום אחד של חיים ומחר אמות ולא לחיות אלף שנים ואני לא בחצרות ה'. הוא שהיה עשיר ומלך לא יחסר לו כל, אמר "לולי תורתך שעשועי, אז אבדתי בעניי" (קיט, צב) כי העוני האמיתי כשאין שמחה בעמל התורה. אנשי ה"רחוב" נראים מסכנים ועלובים עם כל המותרות שלהם, אני תמיד מדבר בכנסים

ושואל מה אתה עושה?! ומשיבים לי - "אני עושה חיים".

ואז אני עונה - תעשה חיים, קח צ'ק פתוח תקנה לי באיזה מפעל ארגז של חיים, והאמת היא שהוא עושה מוות. הם לא יודעים מה שהם מדברים, מי יכול לעשות חיים?!

אבי ז"ל היה אומר - "לך למכולת, קנה סוכר, חמאה, מרגרינה וחמש גרם חיים..." הדבר הכי יקר בעולם, הכסף לא שווה אצלו. כי הרי אי אפשר לקנות חיים.

אנחנו עושים חיים!

וגם אלו שחזרו בתשובה יש כאלו אמיתיים, יכולים לספר לכם, מה הם עזבו, ב"ה שלא עברנו את זה, אנחנו מבינים את זה, לא מנוסים במה שהם עברו.

איך לך בן חורין אלא מי שעוסק בתלמוד תורה (אבות פ"ו ב)

א. לפי שיש לו דעת אחת של התורה, ואינו מושפע ואינה נשלטת דעתו על ידי זולתו וזולת זולתו. ב. הרצון מתגלה בכוח קושי ההכרעה בין שני צדדים וכוחות, שכל צד גורר בכוח לצד הנגדי, ואז ההחלטה המעשית היא גילוי אותו הרצון והכרעותיו. וזה קיים רק אצל שומר התורה ואיש האמונה שבחירתו והתמדתו בדרך זאת היא הכרעה קשה. בעוד שהמתיימר להיות כאילו "חופשי" אינו אלא הרפיית התחושות של הגוף והחשיבה, שיתגלגלו איך שיתגלגלו כאבן המתגלגלת לה, אינו רוצה להתמודד ודוחק ממוחו מחשבות ביקורתיות על דרכו.

מחברים לתורתו, מצטרפים לרשימת התפוצה

"תפארת שלמה" מייל: ts0548451734@gmail.com בראשות הרב אוריאל צדוק שליט"א נכד מרן זצוק"ל

אהבת התורה

אמרי קודש ממרן רבנו זצוק"ל - מספריו הקדושים

אשריך בעולם הזה

"כך היא דרכה של תורה, פת במלח תאכל וכו', וחיי צער תחיה ובתורה אתה עמל וכו'. אשריך בעולם הזה וטוב לך לעולם הבא" (אבות פ"ד).

וצריך ביאור, הניחא "וטוב לך לעולם הבא", אבל איך יאמר "אשריך בעולם הזה". והיינו שאושרה של התורה יהיה לך בעולם הזה, כשהוא אומר "וחיי צער תחיה"?

ויש לבאר - א. סוד הדבר כי חיי הצער יהיו כאין וכאפס לעומת התענוג והעריבות בלימוד התורה. **ב.** אשריך בעולם הזה, היינו, אל תחשוב שהפסדת עולם הזה, אלא אשריך בעולם הזה שלא היה לך טרדות של "מורבה נכסים" ואתה יכול ללמוד יותר מעשיר. ואפשר שעל זה אמרו "הזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה" (נדרים פא ע"א) כי בצערם ועמלם מקבלים סיוע אֵלִהי להיות להם כשם הגדולים בארץ.

ג. אפשר לומר כעניין מה שאמרו, כל המקיים את התורה מעוני סופו לקיימה מעושר. וזה "אשריך בעולם הזה" שסופו להיות עשיר. (חכמת חיים).

מצלתו הגדולה של המסייע לעוסקים בתורה

המסייע לעוסק בתורה - הוא בבחינת יששכר וזבולון, שזבולון היה עוסק במסחר וממציא מזון לשבט יששכר שהיו עוסקין בתורה, ושמעון אחי עזריא שהיה עוסק במסחר ונותן בפיו של שמעון ועל כן נקראת הלכה על שמו. והתומכים בלומדי תורה באמת, זוכין להיות עמם בגן עדן, וכמו שכתוב בירושלמי (סוטה פ"ז הלכה ד), אמר רבי חנה רבי ירמיה בשם רבי חיה, עתיד הקב"ה לעשות צל לבעלי מצוה, בצילה של בעלי תורה, מאי טעמא, "כִּי בְּצֵל הַחֲכָמָה בְּצֵל הַפֶּסֶף" (קהלת ז, יב) ואומר "עֵץ חַיִּים הִיא לַמְחִיזִיקִים בָּהּ" (משלי ג, יח).

ומי שיש בידו אפשרות לסייע לעוסקים בתורה ואינו עוזר, הוא - ב'ארור' וכמו שאמרו חז"ל למד אדם ולימד ושמר ועשה והייתה בידו סֶפֶק, בידו למחות ולא מיחה, להחזיק ולא החזיק הרי זה בכלל ארור הוא דכתיב "אַרְוֹר אֲשֶׁר לֹא יָקִים" (מדרש רבה פ' קדושים פרק כה אות א' ורמב"ן כי תבוא מביא ירושלמי).

מסירת התורה מאב לבן

יסוד קיום ואחריות לשמירתנו את התורה היא העדות מסירה לבנינו ובני בנינו כל דור ודור עד סוף כל הדורות, וזהו מה שש"ס ר' יהודא הלוי בפי החבר לכוזרי, שהוכחה הגדולה לאמיתות תורתנו הקדושה, היא העדות הנמסרת ומשתלשלת מדור מעמד הר סיני עד ימינו אנו, לבלי הפסק.

לא החקירה ולא המופת, לא ההישענות על בינתנו הדלה והתחכמותנו, אלא "מִפִּי עוֹלָלִים וְיִוְנָקִים יִסְדָּתָהּ עִז" (תהלים ח, ג) ואין עוז אלא תורה, זכות הדעה ותום הלבב שעדיין בבנינו אנו נשתדל ונמסור את אשר ראו עינינו במעמד הר סיני, וזו האחריות והערבות הגדולה ביותר והיסוד החזק שלא כל המצאה ונצנוץ רעיון מבריק לשעתו יסתור את מראה העיניים שראו אבותינו במעמד הר סיני.

לא עליך המלאכה לגמור" (אבות פ"ב טז)

בעולם האמת מכריזין "אשרי מי שבא לכאן ותלמודו בידו" (פסחים דף נ ע"א) ולא מכריזין ותלמוד בידו, אלא כל אחד יתבע כפי מה שהשיג בכל כוחו לפי מדתו הוא.

ויסוד כל דבר בעבודת ה' יתברך מה שהבטיחו לנו רבותינו באמרם - "אחד המרבה ואחד הממעיט ובלבד שיכוון לבו לשמים" (ברכות יז ע"א)

טוב מעט בכוונה מהרבות שלא בכוונה (שולחן ערוך אורח חיים סימן א').

ולא נתחייב שום אדם לעשות דבר מעל כוחותיו הכשרוניים והמחשבתיים אלא נתחייב לפי כוחו והנתונים שיש בידו. ומה שנאמר "לא בשמים היא ולא מעבר לים היא", אין מקרא יוצא מידי פשוטו, היינו כל שהוא מעבר ליכולת האדם לא נתחייב. וכשם שלא יעלה על הדעת להכריח ילד שיגביה ארון גדול.

קצרו של דבר אדם יתבע רק לפי יכולותיו המולדים, ועל כן אמרו - "לפום צערא אגרא" (אבות פ"ה כב) ולא כתוב, לפום כמות חכמתו ומעשיו. (ועמך כולם צדיקים)

השוכח תלמודו אֵל לו להתייאש

הַעֲמֵל בתורה יראה ברכה בעמלו וגם אם אינו זוכר כלל במה שלמד הוא - היא בעצמה תקדם אותך בעולם הבא להזכיר לך כל אות וכל מילה שדברת בה, על כן אל יבא השטן לרקד בין עיניך אם אינך זוכר ולייאש אותך, וכדי שלא תיפול רוחנו גילו חז"ל כי גם בזמננו שלטה השכחה עד כדי כך כשהיו מסיימים המסכת ומתחילים אחרת, מיד שוכחין הראשונה [כמו שמובא במסכת עירובין (נג ע"א) וכפירוש תוס' ד"ה כי, ועיי"ש בפירש"י ובכל הסוגיה]. וכל זאת כתבו שלא ח"ו יתייאשו הלומדים.

ועוד גילו, שאפילו דבר קל הפריע לריכוז הלימוד, עיין עירובין (פה ע"א),

ומשנה מפורשת באבות (פ"ג ח), יכול תקפה עליו משנתו... הא אינו מתחייב בנפשו עד שישב ויסיר מלבו.

לכן אחי, אם בזיכרון שכחת, הלא בליבך היא תקועה, ובידך להשאירם בליבך, ובידך להסירם רח"ל. (שם)

העוסק בתורה הוא ספר תורה חי

הדבר החשוב ביותר - לתמוך בעוסקי תורה אמיתיים שיוכלו ללמוד בישוב הדעת כי הם ספרי תורה חיים! ועוד, שאותם תלמידי חכמים מולידים עוד ספרי תורה בבניהם אחריהם, כך שמצווה זאת מתקיימת יותר מספר תורה שנשחק ונפסל ונגנז אחרי ארבעים או חמישים שנה למרבה.

עדיף לתמוך בעמלי תורה מאשר לתרום ספרי תורה

נשאלתי - מי שיש באפשרותו לתרום ספר תורה, האם עדיף שיתרום ספר תורה או לתמוך בעמלי תורה ולתרום ספרים ללמוד בהם וכן 'להוציא לאור' ספרים?

והשבתי - מגמת מצוות כתיבת ספר תורה להיות כתובה על ספר וטעמה כדי ללמוד ממנה הלכה למעשה, וכשעדיין היו פירושיה בעל פה היו מוציאים הלכה מהתורה והיום אין מי שיוכל בלי התלמוד והפוסקים, ועל כן נחלקו הפוסקים, ורובם סוברים שאין היום חיוב על כל אחד לכתוב ספר תורה לעצמו (הל' ס"ת פ"ז הלכה א') ומרן בשולחן ערוך (יו"ד סימן ע"א) העתיק את לשון הרמב"ם ובסעיף שלאחריו פסק שבזמנינו מצוה לכתוב חומשי תורה משנה וגמרא ופירושיהן. וכתיבת ספר תורה עולה פי מאה מלכתוב משנה ותלמוד ובפרט זה שש מאות שנה שיש דפוס שנשאר כתיבת ספר תורה יקר מאוד. ורבינו הרמב"ם עצמו פסק (בהלכות שמיטה ויובל פרק הלכה י) "הקבלה והמעשה עמודים גדולים בהוראה" - ולא נהגו שכל איש יכתוב לו ספר תורה, וזה ההלכה! ואפילו במנהגי הפוסקים כהרמב"ם לא פסקו שכל אחד צריך לכתוב ספר תורה - שאז היה צריך להיות בכל בית לפחות עשרה ספרי תורה, שלו ושל אבותיו, ושל בניו שהגיעו לעול המצוות, או משום עניות שלא יכולין לקיים מצווה שאי אפשר לקיימה, אלא היו בכל ק"ק מי שנדבה רוחו הכניס ס"ת לבית הכנסת. אמנם מי שיכול לקיים שתי המצוות גם לכתוב ספר תורה וגם לתרום ספרים אשריו ואשרי חלקו.

האם עדיף לתרום להקים בנינים או להחזיק תלמידי חכמים ולהוציא ספרים לאור?

הצדקה לנערים ללמוד תורה או לחולים עניים עדיף ממצוות בית הכנסת, אבל אם אין בית הכנסת לציבור כלל עדיף שיתרום לבית הכנסת ממה שיתרום לקופת צדקה [עיין שולחן ערוך יו"ד ו"עריכת שולחן ילקוט חיים" סימן רמט סעיף יא, יב]. והתורמים אפילו לבית הכנסת במקום ללומדי תורה, עליהם מפורש בדברי הושע הנביא "וישכח ישראל את עושהו ויבן היכלות" [עיין ירושלמי שקלים פ"ה ה"ד].

וכמה מצער שאנשים תורמים לבניין בית הכנסת פאר והיכלות על חשבון תרומה לתלמודי תורה וישיבות, כי נדמה להם כי תרומתם כך ניראת ומוחשית בבניין, בעוד לישיבות ולתלמוד תורה ואחזקת תלמידי חכמים נאכלת פלא הייתה, ואינם יודעים שדווקא התורה היא הנמשכת מדור לדור, בעוד שהבנינים נחרבים אחר מאה או אפילו מאתיים שנה, אך פירות התורמים לתורה נותנים פרי פירות לנצח. ומה נשתייר מהבנינים וההיכלות שנבנו בימי המשנה והגמרא, בימי הרמב"ם ומרן, והכל נהנים וזוכרים ויודעים על הרמב"ם ועל ספרו, על מרן וחיבוריו. וה"מלאכת שלמה" בהקדמתו על המשנה כתב והנציח לעד, האיש אשר עזר לו לכלכל עצמו לחבר ספריו, וכבר עברו למעלה מארבע מאות שנה וזיכרון פירות אותה תרומה קיימת ותתקיים עד סוף כל הדורות. וידוע שפירוש המשניות "מלאכת שלמה" הוא אחד הפירושים המקיפים ביותר בגוון תוכנם, פירושים, חידושים, דקדוקי עיון שונים, גרסאות מכת"י, ניקוד, ומסורות שיקע בפירוש זה, והציל לכל הדורות אוצרות חכמה, ביניהם פירושים גנוזים וספרים שהיום לא נמצאים. וכן עיין בהקדמת ה"אור החיים" הקדוש שהנציח את הנדיבים שסייעו לו, ו"אור החיים" הקדוש הנלמד בשבתות בקביעות בקבוצות וביחידים, בסוד קדושים וחכמי ח"ן, זה השריד היחיד לעושרם של אותם נדיבים בעולם הזה ובעולם הבא. (יש בורא עולם' עמ' פג)

הזכות לתמוך בתלמיד חכם - בירור בשיטת רבינו הרמב"ם

כתב רבינו הרמב"ם, כל המשים על ליבו שיעסוק בתורה ולא יעשה מלאכה ויתפרנס מן הצדקה, הרי זה חילל את השם וכו' (הל' ת"ת פ"ג הלכה י). ועיין בכסף משנה, ורבים הרעישו עולמות על שיטת רבינו הרמב"ם ולא חלקו עליו אלא משום "עַתָּה לַעֲשׂוֹת לָהּ" הִפְרוּ תוֹרַתְךָ" שאי אפשר עוד לתלמידים לעסוק גם בתורה וגם להתפרנס ממלאכתם וכו'.

והמדקדק בלשון רבינו הרמב"ם יראה שכתב "כל המשים על לבו" היינו דווקא בכוונה מכוונת שכך תהיה דרכו. וכתב רבינו הרמב"ם - מצוות עשה וכו' לעשות פרקמטיא לתלמיד חכם וכו' (הל' דעות פ"ו הלכה ב'), ורבים אינם שמים לב שהרמב"ם מחמיר יותר, שהרי החיוב לעסוק עם תלמיד חכם בפרקמטיא הוא מדאורייתא.

ולא ראינו מי שפוסק כהרמב"ם ומחזר אחר תלמיד חכם כדי לעסוק עבור התלמיד חכם בפרקמטיא ולהביא לו הרווח, ולהשתדל

המשך בעמוד 6

מחנכים למרחן, לומדים מתורתנו

● ציונים והערות בעניינים שונים ●

מאת הגאון הגדול רבי עמרם קורח שליט"א
בנו וממשיך דרכו של מרן זצוק"ל ורב ומו"ץ ק"ק 'תורת חיים' ביתר עלית

ומבני אשכנז, וכן מבני תימן יש המתחילים את הפסוק "ויאמר דוד אל גד צר לי מאד ניפלה נא ביד ה' כי רבים רחמים וביד אדם אל אֶפְלָה".

והשאלה, מדוע אומרים פסוק זה, הרי מתו אז במגיפה שבעים אלף איש, על שדוד המלך ספר את עם ישראל [שמואל ב. כד, טו]. ולכן יש שנמנעו לומר פסוק זה.

ואפשר קצת להסביר בכ"ז, שאמנם מצד אחד מתו שבעים אלף איש, מספר בלתי נתפס, אולם הגזירה הייתה על שלשה ימים

דבר, והביא הרד"ק [שם], ובדרש, ויתן ה' דבר - **שלושים ושש שעות** של פורענות נגזר עליהם באותו היום. ובאו פרקליטין גדולים וביטלו אותם.

ואלו הם: **חמישה** ספרי תורה. **שבעת** ימי השבת. **שמונת** ימי ברית מילה. וזכות **שלושת** אבות. נשתיירו שלש עשרה שעות, נחלקו תרי אמוזאי: חד אמר - בזכות שנים עשר שבטים. וחד אמר - בזכות **עשרת** הדברות. ו**שני** לוחות. נשתיירה שם שעה אחת, רבי חייא אמר משחיתת התמיד עד זריקת דמו, ע"כ.

נמצא שבתוך מידת הדין, היה מידת רחמים רבה וגדולה שבמקום **שלושים ושש שעות** דבר, היה רק שעה. וריחם השי"ת על כל יתר הגזרה שהיה **שלושים וחמש שעות**.

עוד יש לבאר שמזמור זה, מתחיל "לדוד אליך ה' נפשי אשא" ויש במזמור זה את כל האותיות לפי סדר א-ב, חוץ מאותיות. ב' ו' ק'.

● הקב"ה מפצה ●

אמרו חז"ל [חולין ס', ב'] שהלבנה קיטרגה, ואמרה א"א לשני מלכים בכתר אחד. אמר לה הקב"ה לכי והמעטי את עצמך. ובכ"ז הקב"ה מפייסה, והרבה את צבאיה במליוני כוכבים, וכן שתמשול ביום ובלילה.

וכן שעיר של ר"ח, אמר הקב"ה הביאו כפרה עלי, על שמיעטתי את הירח [שם, וכן שבועות ט, א].

וכן מצינו שאות א' באה בטרוניה לפני הקב"ה מדוע התחילה התורה באות ב', בראשית, והרי אות א' ראשונה היא בסדר האותיות. אמר לה הקב"ה, איתך אני אתחיל במעמד הר סיני - 'אנכי ה''. ע"כ. ובהתבוננות בדבר זה, מצאתי בס"ד עוד כמה וכמה פיוסים לאות א': א. בפסוק כתוב בראשית ברא א-להים את השמים ואת הארץ,

עברו שבע שנים, ובעיני הם כימים אחדים, מאחר שאנו עוסקים כל היום בתורתו ובספריו, של אבי מרן שר התורה פוסק הדור **רבנו שלמה קורח זצוק"ל** וחשים כי אנו לומדים אותו גם עתה בחברותא.

אבא זצ"ל עסק בתורה כל הזמן, וגם שהיה בלשכתו, תמיד הספרים פתוחים לפניו, והעט והנייר בסמוך, 'וקנה לך חבר'. וכל חידוש שהיה עולה בדעתו היה נכתב.

ובכל עניני עוה"ז בין בעניני כסף, ובעניני כבוד, היה מרגיש וגם אומר שזה 'טפל' וכל

חשקו ומרצו היה בתורה. היה מרגיש בזבזו זמן ללכת לכל מיני הזמנות לדבר במקומות בכינוסים וכדומה, ואף על הזמן של שמחות משפחתיות, גם על זה היה מרגיש שמבזבז זמנו. וכל זמנו ומחשבתו, היה בתורה, ובחיבור לצור עולמים, כפי שראינו וחשנו. אכתוב כמה חידושי תורה שעלו לי תוך כדי תפילה ולימוד מתוך שימת לב והתבוננות בעניינים שונים, וכל הדברים נכתבים מכוחו, שלימד אותנו ואת כל שומעי לקחו, להתבונן.

● היכן נעלם החוי ●

בתפילת שחרית אנו אומרים, "וכרות עמו הברית לתת להם את ארץ הכנעני החיתי האמורי הפריזי היבوسی, והגרסי". (נחמיה ט') והרי הקב"ה כרת לאברהם אבינו לתת לו עשרה עממים. אלא שבינתיים קיבלו רק שבעה עממים. אבל עוד שלושה עמים שהם הקיני והקניזי והקדמוני, שהם עמון ומואב ואדום, זה בזמן מלך המשיח לעתיד לבא. אבל שבעה עממים ניתן ליהושע.

וא"כ מדוע כתוב 'וכרות עימו הברית' וכו', 'ותקם את דבריו'. ומוזכרים רק ששה עממין, והחיוי לא מוזכר. וכתוב הרד"ק - שהחוי אלו הם הגבעונים, ששיקרו על יהושע, ועשו עצמם כאנשים אחרים שבאו ממקום רחוק, ולכן לא הרגם יהושע.

ולפי"ז, אכן הקב"ה נתן ליהושע גם לנצח את החיוי, וזהו 'ותקם את דבריו', אלא שיהושע הוא שלא כבשם, בגלל שנשבע להם.

● ויאמר דוד אל גד צר לי מאד ●

בעניין תחנון ונפילת אפיים, כתב בזוהר הק', "שמזמור לדוד אליך ה' נפשי אשא", [תהלים כה'] האומרים אותו עם 'נפילת אפיים', ולא מכוונים, ח"ו ענשו גדול. לכן הספרדים אומרים אותו אבל בלי נפילת אפיים.

אני מאמין בבורא העולם.

אמרו חז"ל 'שרה בפני חוה כקוף בפני אדם'. ותירצו שאני חוה שהיא יצירה של השי"ת, ע"כ.

מכאן מבואר שיצירת השי"ת היא בשלימות. וא"כ מדוע אדם לא רואה את עצמו.

ויש ליישב, ע"פ הירושלמי, [ברכות פ"א ט] שאמר רשב"י כמו שיש שתי עיניים ושתי אוזניים מדוע אין שתי פיות אחת לדברי קודש ופה האחר לדברי חול אולם לאחר שראה כמה בני אדם מדברים דברי סרק בפה אחד אמר שאם היה שנת פיות היו מדברים ככל כפלים הבלים. א"כ בריאת פה אחד זה לתועלת.

וכן מצינו שכאשר חירם מלך צור התגאה ובנה לעצמו שבעה רקיעים על הים, ואמר על עצמו, אל אני מושב א-להים ישבתי וכו', אמר הקב"ה 'מלאכת תפיך ונקביך בך ביום הבראך כוננו', [יחזקאל כח, ג].

והובא בגמ' [ב"ב עה, א] אמר רב יהודה אמר רב, אמר הקב"ה לחירם מלך צור, בך נסתכלתי, ובראתי נקבים נקבים באדם. וראה ברש"י [יחזקאל שם] שפירש, אע"פ שנתתי לך הכבוד הזה, יודע הייתי שתתגאה ועשיתי בך מלאכת תופים ונקבים המוציאין רוח בקול זמר כתוף, ובם היה לך להתבונן, ע"כ.

ולפי"ז יש לפרש, שיש אנשים רבים שאע"פ שלא רואים את עצמם בעיניהם, אלא רואים אחרים, מ"מ בלבם ומחשבתם רואים רק את עצמם, ועל אחת כמה וכמה אם האדם היה רואה מול עיניו את עצמו, היה מתגאה עד מאוד.

● לימוד זכות על אדם וחווה ●

אצל גדעון כתוב 'לך בכחך זה והושעת את ישראל', ופירש רש"י בזכות שלימד זכות על ישראל, לכן הוא האיש שינצח את מדין ויושיע את ישראל.

ובגמ' ב"ב טז', אמר רבי לוי שטן ופנינה לשם שמים התכוונו, פירוש מה שהכעיסה פנינה את חנה, זה כדי שתתפלל חנה יותר מקירות לבה. וכן מה ששטן קיטרג על איוב, זה כדי שלא יעלה דרגת איוב על אברהם אבינו, ראה שם.

וכ"ש שיש ללמד זכות על אדם וחווה, והוא כיון שגדול המצווה ועושה יותר ממני שאינו מצווה, ופירש"י לפי שעל המצווה יש יצה"ר שמנסה להניא אותו מלקיים את המצווה.

ולפי"ז רצו אדם וחווה לעבוד את השי"ת, עם יצה"ר כדי לעבוד את השי"ת מתוך נסיון, ולהיות גדול המצווה ועושה.

ובזה גם נבין את דברי דוד המלך, באומרו, 'בחנני ה' ונסני צרפה כליותי וליבי...' ואומרת הגמ' אמר דוד המלך להקב"ה מדוע אומרים אלהי אברהם, ואלהי יצחק, ואלהי יעקב, ולא אומרים המשיך בעמוד הבא

ושם יש שתי אותיות ב, בראשית ברא. ואילו אות א' יש בפסוק שש פעמים.

ב. בהר סיני נפתח: 'אנכי ה' א-להיך', ותיבת 'אנכי', סמוכה לתיבת 'הוי"ה', אנכי ה', שהיא מידת הרחמים, ואילו בראשית ברא - סמוכה לתיבת 'א-להים' שהיא מידת דין.

ג. אות א' בתיבת 'אנכי' רחוקה משם הוי"ה רק ע"י שלוש אותיות, ואילו בראשית ברא א-להים, אות ב' רחוקה מתיבת א-להים בשמונה אותיות. על דרך שמצינו בגמ' שגדולה תפילת ישראל מתפילת מלאכי השרת, שמלאכי השרת מזכירים שם 'הוי"ה' ב"ה' לאחר ג' תיבות, שאומרים קדוש קדוש קדוש - ה'. ואילו עם ישראל מזכירים שם השם ב"ה, לאחר ג' תיבות, שמע ישראל - ה'.

ד. תיבת ב'- בראשית סמוכה לשם קודש אחד, שם א-להות. ותיבת א'- אנכי, סמוכה לשתי שמות קודש אנכי ה' - א-להיך

ה. ועוד, שבכל התורה רק פרשת בראשית, מתחילה באות ב'. ואילו אות א', שש פרשיות מתחילות בה, ואלו הן: בחומש בראשית - אלה תולדות נח. בחומש שמות - אלה פקודי המשכן. בחומש ויקרא - אם בחוקותי תלכו. בחומש במדבר - אלה מסעי בני ישראל. בחומש דברים - אלה הדברים. - אתם נצבים.

(ושאר כל הפרשיות בתורה מתחילות באות וא' (43 פרשיות) חוץ מארבע פרשיות שמתחילות בתיבות וסמנך הכש"ר, בחומש דברים - ראה. שפטים. כי תצא. האזינו.)

ו. שאות ב' היא בתורה שבכתב. ואילו תיבות 'אנכי ה', אות א' נשמעה מפי הגבורה.

צוד ביאור בפירוש

● 'פני משה כפני חמה ופני יהושע כפני לבנה' ●

אמרו בגמ' (מכות י"א ע"א) כל דיבור לשון קשה, וכל אמירה לשון רכה. בתורה כתוב עשרות פעמים 'וידבר ה' אל משה', [כתשעים פעמים], שזה דיבור בלשון קשה. ומשה רבינו בצדקתו ובמדרגתו הגדולה, יכל לשמוע את דבר ה', בצורת 'דיבור'.

ואילו בספר יהושע מוזכר 'רק' שלש עשרה פעמים, 'ויאמר ה' אל יהושע', וגם אמירה בלשון רכה, וגם בשם הוי"ה שהיא מידת רחמים, ורק פעם אחת מוזכר 'וידבר ה' אל יהושע', [פרק כ, א] דיבור ל' קשה. [אבל עם שם הוי"ה מידת רחמים].

● מדוע האדם לא רואה את עצמו ●

האדם הוא בחיר הבריאה והמושלמת ביותר יציר כפיו של השי"ת. ובגמ' [מגילה ט"ו א'] גבי ארבע נשים יפיות היו בעולם, חשיב שרה ואביגיל רחב ואסתר. ושואל התנ"ס מדוע לא הוזכרה חוה, שהרי

לאורו נר

ברגשי גיל לכבודה של תורה יצא לאור
הספר שרבים ציפו לו

**'תתהלל'
לבית ישראל**

פסקי הלכה ודברי אגדה ממעתיק
השמועה מרן שר התורה פוסק הדור
רבי שלמה קורח זצוק"ל
רב העיר וגאב"ד בני ברק

ספר אשר הורתו בחיי חיותו של מרן זצוק"ל
כ- 450 עמודים המקיפים הלכה והשקפה
צרופה בכל שטחי החיים מכלל ספריו
הקדושים.

בין הנושאים: מעמד האשה, סוד הרגש, מסורת
נשים מדורי דורות, הדרך לאהבת ה', מעלות
הצניעות, בית של תורה, שלום בית, חינוך
ילדים, שידוכין ונישואין, שמירת הגוף והנפש.
בנוסף קובץ תפילות וסגולות מיוחדות

בנוסף זכרונות ופירושים, פירוש בשם פניקס,
הערה את הרב וסגנון. שורקת וסמי שנים
במדת הנשים שנתו אהבו מבורא ב"ה לעז. את בת
ישראל - את בתה של נוסת ישראל, דבר קדוש
ונוסף בשם זה אשר נקרא - "בת ישראל".
(רבי זצוק"ל - סוף הספר)

הפצה ראשית: 054-8451734
"תפארת שלמה" ts0548451734@gmail.com / הרב אוריאל צדוק שליט"א, נכד מרן זצוק"ל

המשך מעמוד 3

לשחררו מארנונא ומיסים אחרים, ורק נתלים בהרמב"ם כדי להיחנק באילן גדול, והלוואי והיו נוהגין כדעת רבינו הגדול, כי צריכה איש ירא שמים בתכלית הדקדוק, לא רק לא לסכן הכסף של תלמיד חכם ולהיזהר מלהפסידו, ולא רק שלא לרמותו וח"ו לעשוק את כספו, אלא כשירוויח ואפילו הרבה, לא יצטר לבו על כך וימצא לו היתירים שהוא ינהג מן התלמיד חכם ולא בהפך. ודרך כל המון העם עדיף לו שיתן הוא מכספו חלק לתלמיד חכם ולא יעמיס על גבו לעשות פרקמטיא לתלמיד חכם, והיא נראית מצוה שצריכה הרבה יותר רצון ויראת שמים ממה שיתן מכיסו לפטור עצמו בקלות, ופשוט, כי לכל הפוסקים אשרי האיש ואשרי חלקו בעולם הזה ובעולם הבא מי שיכול לעסוק בתורה ולא יצטרך לזולת, והש"ת יזכנו ויחינו."

("שפת מלך", "תשובה כהלכה" סוף סימן מז)

אלהי דוד. אמר לו הקב"ה הם עמדו בנסיונות. אמר דוד בחנני ה' ונסני. אמר לו הקב"ה, להם לא הודעת מהו הנסיון, ולך אודיע שהנסיון שלך יהיה בעיני קדושה. וכבר לעת ערב עלה דוד לגג וראה את בת שבע וכו'.

ולכן אמרו חז"ל שלא יאמר אדם להקב"ה שיביא לו נסיון, אלא אדרבא אל תביאני לידי נסיון, וסמך ליה ולא לידי בזיון.

ואפשר לבאר, כיון ששבעים שנותיו של דוד קיבלם משנותיו של אדם הראשון, ולפי דברינו חוה ואדם רצו לעבוד את השי"ת דווקא מתוך נסיונות, לכן גם דוד המלך ששנותיו הם משל אדם הראשון, לכן הוא גם ביקש בחנני ה' ונסני. וראה עוד בספרי פלאי התביר - בראשית, וכן בקונטרס 'מילי דטמירן' בסוף פלאי התביר - במדבר, שלימדתי זכות על מלאכי השרת, משה רבינו, מרים הנביאה, ושמואל הנביא.

ובמרום ילמדו עלינו ועל כל ישראל זכות.

לאורו נר

"כי הם ריינו"
המים לחיזוק לימוד ההלכה
שע"י ארגון 'תפארת שלמה'
לע"נ מרן שר התורה פוסק הדור רבנו שלמה קורח זצוק"ל
רבה של בני ברק

הודעה משמחת

כחמשך למסלול המבחנים בהלכה - במעגל השנה
בעז"ה נפתח מסלול חדש
ללימוד לבחורי הישיבות גדולות וקטנות
מתוך הספר 'קיצור עריכת שולחן - ילקוט חיים'
למרן שר התורה פוסק הדור רבנו שלמה קורח זצוק"ל
על כל
הלכות חנוכה

זמן המבחן בימי החנוכה
ניתן לקבל את המבחנים במייל 'תפארת שלמה'
תוענק מלגה לנבחנים נציג בישיבה מלגה נוספת
לפרטים והרשמה ניתן להתקשר לפל: 055-674658

לומדים מתורתו
מחזורים למרן

הפצה ראשית: 054-8451734
"תפארת שלמה" ts0548451734@gmail.com / הרב אוריאל צדוק שליט"א, נכד מרן זצוק"ל

חינוך מאהבה

בדרכו של מרן זצוק"ל

מאת הרה"ג אלעזר שרעבי שליט"א

ראש ישיבת 'תורת שלמה' רחובות

שישי והרב היה יושב ומדבר איתנו ואח"כ הייתי יושב ומספר לרב את כל הקשיים ואת הדברים הפחות מסופרים ולעולם לא נראה שהרב מתרגש מזה אלא להפך בכל פעם שהגעתי היה נראה שהאהבה רק הולכת ותופחת וגדלה עוד ועוד,

לאחר נישואי כשנה לפני פטירתו סיפרתי לו איזה שהוא דבר שהעיק עלי והתביישתי והוא נתן לי על זה עידוד גדול מאוד שרק ככה צומחים וככה גדלים והיה מתקשר אלי כמעט כמידי שבוע והיינו מדברים ובכל פעם היה מזכיר שכשאהיה מחנך לשים לב לכל תלמיד לכל נפש לכל לב שזועק,

וכך הייתה צוואתו כל הזמן לחנך מאהבה כמו שאמר הרב שטיינמן זצ"ל שהיום בדור הזה צריך שמאל מקרבת וימין עוד יותר מקרבת וזה דווקא לטובים וכל שכן לרחוקים,

ונסיים בסיפור- שלאחר פטירתו היה לי כאב מאוד גדול בגלל גודל הקשר, ולא יכולתי לצאת מהבית מכאב ובאותו לילה לאחר הקבורה חלמתי את הרב זצ"ל באולם גדול נכנס עם בנו הרב עמרם שליט"א וכולו מוחיך ומאיר ופנה אלי ושאל מדוע אתה עצוב, עניתי לו שקשה לי. ואמר לי ההפך, עכשיו טוב לי. ואני אשמור עליך ונעלם כך פתאום.

לאחר מכן פתחתי את הישיבה החשובה "תורת שלמה" ברחובות ואז לאחר חצי שנה התחילה הקורונה וכך לאחר שנתיים הישיבה הייתה בחובות של כחצי מיליון ₪ ולא ידעתי את נפשי מה לעשות. היה יומיים לפני הראשון לחודש שצריך לעבור משכורות הלכתי בערב לציונו של מרן זצוק"ל להתפלל וישבתי כחמש שש שעות בקברו וסיימתי ספר תהילים ודיברתי עם הרב ופשוט סיפרתי את כל המצב ובעצבתי ביקשתי שעד הראשון לחודש כל הסכום של המשכורות כולל כל החובות אחורה הכל יעלם וכך היה. בראשון לחודש בצורה שמימית ביותר נכנס לישיבה כל הכסף ולא היה שום חובות.

והמלצתי לאנשים ללכת לקברו ולהתפלל את כל ספר התהילים ולבקש בקשה אחת וכל מי שדיברתי אתו סיפר לי שראה ישועה. ויהיו דברים אלה לעילוי נשמתו הטהורה של רבינו זצוק"ל ויתפלל עלינו בכל עת אמכי"ר

ניתן להתקשר בכל נושאי חינוך 0527124591

בגמ' מסופר כמה וכמה פעמים על גדולי התנאים שחטאו ואפי' הגמ' מספרת על כך ומפרטת את סיפורם ואת שמותם ולכאורה מדוע לפרסם את שמותם ואת מעשיהם הרי לכאורה כדאי להסתיר כדי שאף אחד לא ידע ולא יהיה סטיגמות על גדולי ישראל ושלא ידעו שהיה להם נפילות ורק שנולדו ונפטרו קדושים, ועל כך ענה מרן

זצוק"ל שההפך הגמ' מספרת על זה כדי שידעו שמלאכים יש רק בשמיים ובעולם הזה נמצאים דווקא בני אדם שנופלים וקמים והם המוערכים והם האנשים שיחזיקו את הדור והם האנשים שצריך להחזיק מהם כמו בסיפורו של ר' אלעזר בן דורדיה שהיה ירוד ביותר אבל דווקא בגלל גודל הנפילה כך היה גודל העליה שהגיע לכך שזימנו אותו לגן עדן.

וזכרני שבכל פעם כשדיברתי עם מרן זצוק"ל היה חוזר ואומר שחינוך זה מאהבה ולא מלחץ או ח"ו משנאה ונקמה.

וזה הדבר שאנחנו כמחנכים צריכים יותר מהכל להכיל ולהבין את נפש הילד, הנער, הבחור, אותו מתמודד שמנסה להתעלות וכל חטאו שהוא מפחד שברגע שיספר את נפילתו אנחנו נפסיק לאחוז ממנו ועוד כל מיני מחשבות, ולכן הם מסתירים את כאבם ונפילותיהם וזה הדבר הגרוע שאין מי שיחנך באמת ואם יבוא מחנך ויבין שקניית האמון רק תביא לו כוח ותוציא גדולי ישראל מתחת ידיו בגלל שנתן להם כוח להתמודד מול כל קושי ומול כל אויב פנימי שיש לו גם כשיגדל ויעלה מעלה מעלה ויהיה לו קשיים הוא ידע להתמודד, הוא ידע לא להישבר וכל חייו יספר שחייב לאותו מלמד שהבין את נפשו לאותו ר"מ שידע להכיל אותו ודווקא לאחר שמספר לנו את קשייו נחבב אותו יותר ונראה לו שאין שום דבר העומד בפני הרצון ולהפך אנחנו מעריכים אותו יותר,

הדבר שחקוק בזיכרוני יותר מכל, הוא שלמדתי בישיבה קטנה עם נכדו הרב יונתן שליט"א והיינו מגיעים לרב בימי חמישי או

”לימוד התורה מעגן ומציכל...” (סוטה כא')

נר מול נר

יסודות בספר 'עריכת שולחן - ילקוט חיים'

במשנת מרן פוסק הדור רבנו שלמה קורח זצוק"ל

מאת הרב יהודה צדוק שליט"א נכד מרן זצוק"ל

שיש לו חידוש ואינו כותבו הרי זה כגזל' ע"ש. לא נדע כמה גדולי עולם כאלה שמחמת ענותנותם לא כתבו והם ממסרי המסורת בעל פה, כמה שתילי זתים היה לנו, כמה מהרי"ץ היה לנו שמחמת ענותנותם לא כתבו דבריהם. צא וראה גדולי עולם בקבלה שהאירו לכל הקהילות בקבלה, ובדורנו היה רבינו מרדכי שרעבי זיע"א תלמיד מארי חיים סינאוני זיע"א שכל גדולי הדור מכל הקהילות באו לשמוע ממנו דברי תורה. וכתב רבנו בספרו 'יחידי סגולה' לא נדע כמה רבנו מרדכי שרעבי זיע"א היו ועיין בהקדמה לספר גילגולים.

הנחיתות מכה בפסק ההלכה לאמיתו

כי גם הגדול ביותר טרם לא ידע גדולת ומעלת רבותינו לא יוכל לגשת לפסק ההלכה כי הנחיתות תטה לב הפוסק לפי מה שמקובל באותו זמן. עיין 'עריכת שולחן ילקוט חיים' חלק יג ע"מ פ.

זכות דורנו היום

עוד אמר רבנו, כי זה זכות הדור שלנו לבוא ולהעמיק בדברי רבותינו, ולגלות עומק ויסודות דבריהם, והממוהרים לסתור מתגלה קלונם וחוסר ידיעתם להשכיל להבין בדעת קדושי עליון מעתיקי השמועה מדורי דורות.

ולמה יכבה נרו של זה, מפני נרו של זה

ואין כוונת רבנו ח"ו להוריד אפילו מקוצו של יו"ד ממנהגי ק"ק אחרים אלא אדרבה מיישב גם דבריהם ומראה פנים למנהגם כפי שתמצא בכמה מקומות בספרו, דאדרבה דוגל הוא בעיקרון כי כל דבר שהתבסס במשך מאות בשנים כל קהילה מארץ גלותה על פי גדולי התורה וענקי הרוח, מי יעז לקום ולערער ח"ו. ובספרו הגדול 'עריכת שולחן ילקוט חיים' מעלה על נס דברי רבותינו ומראה שלא רק במה שנהגו רבותינו, יש בו עמקים ואוצרות בלומים, אלא גם במה שלא נהגו הוא בדרך ושיטה שנהגו שלא לנהוג בכך, ונפק"מ כפי שכתבנו לעיל. ולכך קראנו למאמר זה נר מול נר על פי דברי רבנו ה'מרפא לשון', לומר ולהציב נרה של תורה ק"ק, מול נרה של תורה של קהילותינו. כפי שכתב זקנו של רבינו, מהרי"ק בעל 'מרפא לשון', לקנא למסורת התרגום שבידינו, וכך כותב: ואמנם כי אמת הדבר שאלו דברי א-להים חיים. מכל מקום יש לזה טעם ואופן בפני עצמו וליה טעם ואופן בפני עצמו, ואין יכבה נרו של זה מפני נרו של זה ואוי עליו אהה לו האחד

הלכות ומנהגים לכל קהילה ההפוכים זה מזה, ובכל אחד מהם דרך ושיטה ועומק, מטעמים בשורשי העניין

יסוד זה מתוך יסודות רבים, שהעמיד רבנו בספרו הגדול 'עריכת שולחן - ילקוט חיים', ומה שמסר בעל פה לציבור, והעביר לדרך בקביעת המנהגים למעשה. והוא, שלא רק מנהג שנהגו בו ונמשך ונשתלשל מדורות רבים, יש חיוב לשומרו להלכה ולמעשה, ובספרו מעמידו ומבססו ומורה שאין לזוז ממנו. אלא גם מנהגים אחרים שנהגו בק"ק אחרת ולא נהגו בקהילותינו, אינו רק בגדר לא נהגו ואין חיוב לנהוג בו אלא אף יש בו עומק שלא נהגו בו רבותינו, והוא בבחינת 'נהגו שלא'. והיינו שיש טעם וסיבה בדרך ושיטה למה לא נהגו, ואין לעלות על הדעת ח"ו כי מקרה הוא, ואף אם לא תמצא בספרים שכתבו טעם הפוך למה לא נהגו. וכן להפך אם נהגו בקהילותינו דבר שבשאר קהילות לא נהגו, אל תאמר הנהגה של מה בכך היא, אלא יסודה בהררי קודש מדברי רבותינו נוחם עדן.

כל חומרא צריכה בדיקה

ונפקא מינה, שגם החסיד הרוצה להתחסד לעצמו, צריך לשקול ולמדוד כל מקום, שלוקח על עצמו הלכה או מנהג שלא נהגו בו רבותיו, שמה יצא שכרו בהפסדו, שלא יהיה מחמיר בענפים ומיקל בשורשים כלשון רבנו, או מפסיד טעמא רבה יותר, או לולי היה מבין טעם ועומק דברי רבותינו היה מבין שאין המנהג השני עדיף מהמנהג שנהג בו כלל.

גדולת רבותינו

ספרו של רבנו עריכת שולחן ילקוט חיים מושתת על עיקרון זה, וכמה פעמים תמצא בספרו לשונות המעיר ומאיר על כך כגון ו"אם ריק הוא, מיכם הוא ריק" וכן "ואם אינם נביאים אבותינו, בני נביאים הם" ועוד לשונות בכיוצ"ב. המנחים לדרך זאת שאם רבותינו לא נהגו, יש כאן טעם רבא שצריך להבינו ועל רוב הדברים תמצא טעמים כמוסים ועמוקים בשורשי הדינים. וכל המשנה ידו על התחתונה. דלאו קטלי קני באגמא רבותינו קדושי עליון בפשט ובקבלה. הלא תראה גדולי עולם של רבותינו מדורות האחרונים מבעיטים בתורתם וגדלותם, וכמה פעמים היה אומר רבנו צא וראו כי הלא רבותינו הרב "השתילי זתים" ומהרי"ץ ועוד, שבספריהם האירו על פני תבל כותבים בהקדמות ספריהם כי מה שכתבו ספריהם בגלל דברי ספר חסידים, שכתב 'שמי

יש בורא עולם

שלנו אין עליה ספרים הרבה, ופילפולים וגילויים אמתיים שבה, סימן לדבר חס וחלילה כי חסרה היא. לך נא ראה מה שכתב איש צדיק אמת יהגה חכו מרן החתם סופר בשו"ת חלק או"ח סימן טו בעניין נוסח התפילה וכו' שנוסח התפילה ספרד משום שהאר"י זצ"ל היה ספרדי ואילו היה אשכנזי, או אילו קם בין האשכנזים כמותו היה מגלה סודות ומעלות נוסח אשכנזי וכו' אך הנה בחסדי השי"ת קמים עתה עוסקי תורה ומבררים חלק מזעיר ממסורת רבותינו אשר נחלנו וכל אחד כפי אשר חננו החונן לאדם דעת. וגם אני העני בטחתי בצורי כי יזכור לי זכות אבותי הקדושים וכותב כמה פטטין דאורייתא על המנהגים והמסורת. עיי"ש.

שיפול ואין איש להקימו, על כן אזרתי חיל ונשענתי בחסדי הא-ל וברחמי לעזרני, עכ"ל. (הקדמתו הב' להלן).

אילו האר"י היה אשכנזי, היה מגלה סודות ומעלות נוסח אשכנזי

וטרם נתחיל להביא דוגמאות מספרי רבנו, נקדים להביא דברי קודשו שכתב בספרו 'עריכת שולחן ילקוט חיים' חלק יג' עמ' קכב' הלכות מסורת כתב האותיות, וזה לשונו, 'וכונתי לומר על כן כשתמצא לאחד מרבותינו משאר קהילות מבררים מסורת ומנהגים שבקהל קודשם הם נמצאים, אל תאמר כיון שבמסורת

מקצת דוגמאות מספרו ומדברי קודשו של רבנו בעל 'עריכת שולחן - ילקוט חיים'

ועתה נביא כמה דוגמאות למסורת של מנהג מול מנהג שאלו נוהגים בכך ובקהילותינו לא נוהגים או נוהגים אחרת וראה האיך כל אחד טעם משלו ונימוק לעצמו, ובעיקר נתמקד במנהגי קהילותינו להראות עומק וטעם בדרך ושיטה לרבותינו ללמוד ולהקיש לכל מנהג הבא לידיך למשמש בו ולפי זכות האדם יראה לחזות מחזה שד-י, בעזרת ה' יתברך עלינו.

אין אומרים שני אנשים קדיש יחד

בק"ק ספרדים, שני אנשים ויותר, אומרים קדיש יחד. ובקהילותינו ובק"ק אשכנזי מדקדקים שלא לומר שני אנשים קדיש יחד. וכתב רבנו בספרו 'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק ב' סימן קלב' ס"ה כי טעם מנהגינו בדווקא שאין אומרים שנים יחד א. דתרי קלי לא מישתמע. ב. זה מקדים והשני מאחר, וחלק מהציבור שומעים זה כשמסיים ועונים אחריו אמן, וחלק שומעים השני ועונים אחריו, וכך מתפרדים העונים למעט מעט ציבור. לבד אם יש ציבור עצום ורב, אז כל סביבת אומר קדיש יש לו די עונים בקול רם. ע"כ. (ולפעמים חלק מהאומרים סיימו קדיש ואחרים עדיין באמצע). לכן מקפידים שלא לומר שני אנשים קדיש יחד. ואמר רבנו שצריך להקפיד בכל זה, כי מנהג עומד לחובה, וסברתו והגיגתו עומד לכל מעיין באמת, ולא בכדי שמרו רבותינו להנהיג כך.

אמירת ריבון העולמים אחר שיר השירים

בק"ק ספרדים אומרים אחר שיר השירים אמירת יהי רצון שבזכות פסוקי תיבותינו נקודותינו טעמיו ורמזיו, וכו'. ובקהילותינו כתב רבנו בספרו 'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק

ברוך שפטרני

בק"ק אשכנזים וספרדים כשמגיע הבן לגיל יג' ויום אחד, מברך האב ברוך שפטרני מעונשו של זה ויש מברכים בשם ומלכות. מטעם שכיון שהאב היה מחויב לחנך את הבן, כל העבירות שעשה הבן על האב, לכן מברך האב ברוך שפטרני מעונשו של זה הבן שגרם לו. ובקהילותינו לא מברכים ברכה זו שלא נזכרה בתלמוד לא ברמב"ם ולא בשו"ע. ואדרבה נימק רבנו בשיעורו בכל יום ראשון, שלא בכדי לא הנהיגו רבותינו מנהג זה במקומנו, דאדרבה סבירא להו לרבותינו שאם באת לברך, הבן יצטרך לברך על אביו, ברוך שפטרני מעונשו של האב, כפי שפסק הרמב"ם פרק ו' מהלכות תשובה שפעמים נפרעים מבניו הקטנים של האדם שמתים בגלל עוון האב רח"ל, נמצא שמי שניצל מעונש זה הבן, מהעבירות של האב. וכן כתב רבנו בספרו 'דברי תורה' פרשת כי תצא עמ' תיח'. וכך הורה בשיעור, ללדידן אין לברך לא עם שם ומלכות ולא בלא שם ומלכות. הלא תראה שני מנהגים הפוכים. והבא כאילו להחמיר ולברך אינו מבין מעשיו, כי לדידן יש טעם הפוך ואדרבה הבן צריך לברך על אביו לדידן. ועיין שיעור נקודות למחשבה ליהדות תימן מה שהאיר על כך רבנו ואמר חבל שאנשים לא מתעמקים במנהגינו יבואו וילמדו.

אין ר'נו על מי להשען אלא על אבינו שבשמים

מחכים לאוטובוס ומתנענעים, כך תראו שהנענוע נעשה הרגל וטבע גם כן, לכך מוטב לנו לשמור דברי רבותינו ולא לשנות, ומה עוד שהוא השיטה הרווחת והמוסכמת בפוסקים.

ברכת הגומל לאישה

בק"ק ספרדים האישה מברכת ברכת הגומל וכגון יולדת מברכת לפני הציבור בבית הכנסת.

ובקהילותינו אין האישה מברכת. וכתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק ב' ס"ו וזה לשונו, אין מנהגינו שהאישה תבוא לעזרת נשים ותברך ברכת הגומל והקהל יענו אחריה אמן. שאין זה אצלינו דרך צניעות. ולפיכך לעולם אין הנשים מברכות ברכת הגומל. נמצא המחמיר גורע.

קריאת ההגדה

בק"ק ספרדים קוראים את ההגדה בפסח האנשים והנשים כיון שאינו דרך שיר. אולם בקהילותינו כתב רבנו ב'עריכת שולחן ילקוט חיים' חלק ו' סימן תעג' ס"מ, בזה הלשון, ואע"ג דלפי זה נשים חייבות באמירת ההגדה מדברנו, מכל מקום יוצאות ידי חובתן בשמיעה ובענייה, כשאר הרבה מן המצוות.

ומנהגינו שבכל ברכותיהן ועניותיהן לוחשות וקולן לא ישמע, ונהגו צניעות גם בזאת. וכשהן בינן לבין עצמן, מברכות לעצמן בקול. ובאשתו וקרובותיו אמרו, כל שכן בנשים אחרות. וגם בבית חתנים וכיוצא בזה יש להן חדרים מיוחדים לשמוח ולהשמיע קול. והכל למשמרת הצניעות. ולא אעצור מילין לומר כאן, שאם כל חטאת של הירידה הרוחנית שבדורנו, היא עזיבת דרכי הצניעות, מתחילה, מה שנראה כקל וכחומרה, ולבסוף עינינו רואות לאן הגענו, רחמנא ליצלן. וכבר כתבנו במאמר ליל הסדר במחיצת רבנו בזה הלשון, מהקטע מעשה "ברבי אליעזר" היו אומרים בבית רבנו כל אחד מהגברים לפי תורו, חוץ מהקטעים של ההלל ברכת המזון או נשמת כל חי וכו' שהיה אומר רבנו. וכמה היה מקלס רבנו את נשות הבית שהיו מתביישות להרים קולן ולא קראו את ההגדה בקול, רק שפתותיהם נעות וקולן לא ישמע, שמלבד שאין מנהגינו בכך משום צניעות, עוד הם מתביישות בכך מגודל צניעותן, וסיפר זאת בשיעורו בכל יום ראשון לבני השיעור.

קריאת פרשת התוכחות ופורצנות

בק"ק אשכנז נוהגים שלא לעלות אדם לתורה, בפרשת תוכחות בחוקותי וכי תבא, אלא הבעל קורא, הוא מברך והקורא. וטעמים

ג' סימן רסז' ס"ג כי נחלקו המנהגים, וכ"כ בזה הלשון, יש נוהגים לומר אחר קריאת שיר השירים, הבקשה רבון העולמים יהי רצון מלפניך ה' א-להינו וא-להי אבותינו שבזכות קריאת שיר השירים אשר קרינו ולמדנו לפניך וכו'. ויש שאין אומרים אותה. ע"כ. וביסס רבנו כל מנהג, אותם שנהגו לאומרו, ואותם שלא נהגו לאומרו. וביאר שאותם שלא נהגו לאומרו כי אע"פ שעצם אמירת שיר השירים יסודו בסוד כמובא בתיקונים, מכל מקום חששו לומר הבקשה, כי אולי רבים לא דקדקו בקריאתו, ואין יאמר בזכות נקודותיו וטעמיו וכו'. והמנהג השני לא חייש. הלכך כל אחד ימשיך במנהגו ולא ישנה, ואותם שנהגו לאומרו יאמרו ואותם שלא נהגו לאומרו לא יאמרו. ולא בכדי הדבר שלא הנהיגו לאומרו למרות שידעו מכך, כי יש לו טעם ועומק. (ומה שיש טענו, הלא בראש השנה אומרים תפילת הפרנסה המזמור ויהי רצון וכו', ומזכירים בזכות רמזיו וטעמיו וכו' ולא חוששים. לא דמי, דשאני ראש השנה שהוא יום דין על האדם ונאמרת פעם בשנה והכל קוראים בכוונה ודקדוק, ונאמרת בסוף התפילה כשכל הציבור נמצא. מה שאין כן שיר השירים שנאמרת בכל שבוע, ויש שלא מספיקים לאומרה כולה שלכך תיקנו תיקון לומר ישקני מנשיקות פיהו אחרי לכה דודי וכו', חשו טפי. ופשוט) ולכך אין לכל מנהג לזוז ממנהג רבותיו כי לכל מקור סיבה ושורש לדבר מדברי רבותינו מעבירי המסורת.

נענוע בתפילה

יש קהילות שמתנענעים בשעת תפילת שמונה עשרה. ובקהילותינו הקפידו שלא להתנענע. וכתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק א' סימן צה' ס"י וזה לשונו, צריך ליזהר מלהתנווע בשעת התפילה. והטעם כתב שם בשם מהרי"ץ וראה בעיניך, הישאל אדם שאלות ממלך בשר ודם וגופו מתנווע כנוע עצי היער מפני רוח. ע"כ. ומה שכתוב 'כל עצמותי תאמרנה', פשטה הגמור, הרגשה פנימית אמיתית, ולא מעשים חיצוניים. ונראה עוד, שאפילו אותם שכבר הרגילו עצמם להתנווע בשעת התפילה, אין לומר שאם לא יתנועעו תבטל כוונתם ולפיכך ימשיכו במנהגם, כי ההתנוועות עוזרת רק בתחילת ההנהגה, ובמשך הזמן נהפכת כמו שאומרים בלע"ז אוטומטית, ומתנענעים עם המחשבות הזרות. וכבר שמעתי שבח על מנהגינו דרך מליצה, על הנאמר במעמד הר סיני 'וירא העם וינעו', ואף על פי כן נאמר 'ויעמדו מרחוק'. לכן אין המנהג של התנענוע סוערת כפי שאנו רואים בזמנינו, אלא היו יחידים סגולה שתנועתם הייתה בעדינות וכמעט בלתי מורגשת, והשאר לא התנענוע כלל. והיה רבנו רגיל לומר, ראיתי אנשים שעומדים

מגנא זמצלא
פלא' פלאות
להבין פלאות
שעמי המקרא!

יצירת מופת המפענחת ומאירה סוד ועומק טעמי המקרא
המנוחה דרך להעמיק ולהתחדד בהבנת המקראות המרחיבה
אופקים ופתיחת שיערי חכמה ודעת.
ונוסף עליו קונטרס "מילי דטמורין"
וכו פנינים מופלאים בדרך תורת הקדמונים.

מאת האנן רבי **עמרם קורח שליט"א**
רב ק"ק תורת חיים, וידר מבין 'חזן שלמה'
בן האנן רבי שלמה קורח זצ"ל - רבה של ב"ב

מיליון
מילים
בספר
ישראלי

עם ספר דברי אלכסנדר זביל

הדפוס המרכזי של
מכון 'שלמה' וידר

היש! על ספר במדבר

ניתן להשיג:
בחנות 'נוסח תימן' רח' בירנבוים ב"ב

"זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו"

בס"ד נפתח כולל 'עריכת שולחן - ילקוט חיים'
ע"ש מרן שר התורה פוסק הדור רבנו שלמה קורח זצוק"ל

סדר הלימוד להלכה ולמעשה
מתוך הספר 'עריכת שולחן - ילקוט חיים'

• הלימוד בימי שישי - בקרית הרצוג •

לפרטים והרשמה: 053-3114685

כי חוששים לעלות אדם לקריאה פרשת תוכחות וקללות. ובק"ק ספרדים אינם חוששים, ועולה כל אדם.

ובקהילותינו כתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק ב' סימן קלו' ס"ו מנהיגנו שמעמידים זקן שבציבור לקריאת תוכחות כעין תפילת התעניות שמעמידים זקן לומר דברי כיבושין. כמש"כ הרמב"ם בהלכות תעניות פ"ג הל"ז. וכל שהוא זקן ביותר הרי זה משובח. וכמו כן נוהגים בשלוש הפטריות דפורענותא כפי שכתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק ג' סימן רפד'. וכל אחד ימשיך במנהגו. אולם תשכיל ותרעה מנהגים הפוכים שלכל אחד יש בו טעם ונימוק משלו. מה שחששו ק"ק אשכנז לעלות לתורה בגלל שקוראים פרשת קללות ושמא ייגרם על האדם העולה קללה, לדידן אין חוששים, ואדרבה מעלים זקן, וכל שיותר זקן הרי זה משובח, וטעמו הוא כמי שאומר דברי כיבושין לציבור. ואין צריך לחשוש לנזק ח"ו לדידן אחר שלא חוששים!.

אין מאריכים בתפילת ראש השנה אחר חצות היום

מנהג ק"ק אשכנז להאריך בתפילת שחרית ומוסף בראש השנה בפיוטים ותפילות עד חצות היום על פי דברי הרמ"א.

אולם בקהילותינו כתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק ח' סימן קפד' ס"ח שמנהיגנו להקדים תפילת שחרית בראש השנה כמו בכל שבת ויום טוב. ויוצאים מבית הכנסת בעיצומו של יום, למעלה משעה קודם חצות היום, וסועדים ליבם כמו בכל יום טוב. ונימק רבנו שם בציונים, וטעמא רבה למנהגינו, שהרי ראש השנה הוא יום טוב מעיקרו, כמו כל יום טוב. ואם כן ככל יום טוב מצוה לענגו ולכבדו מדברי סופרים, לדידן חמירא בשורש העניין מצוות עונג יום טוב שהיא מדברי סופרים, לקיימה בהידור, על פני מנהג הארכה, שגם יצא עליו ערער, וכשבאים לבתיהם אחר חצות היום, אין מצות עונג יום טוב מתקיימת בהידור. וכל שכן המאריכים יותר עד קרוב למנחה, ומפסיקים לסעוד קל בחטף, ואחר כך חוזרים לבתיהם יגעים ותשושים. וכו'. ועוד טעם נוסף על פי מה שכתב הרמב"ם בשו"ת סימן רס"א שכתב וזה לשונו, אלה התוספות בקריאת המזמורים או התפילות וכו', כל זה יפה מאד ורצוי כדי לעורר הכוונה וכו'. אבל

1 וזה תדע כלל שאמר רבנו, שאם בקהילה אחת חששו לקללה וכד' ובקהילה שניה לא חששו, אותה קהילה שלא חששה לא יאונה כל רע כשעושים כמנהגם אחר שלא חששו ואין הדבר חל אלא על אותם שקיבלו מרבותיהם לחשוש. וכזאת השיב רבנו למי שחשש לעשות נפילת אפים כמנהגינו אחר שיש כותבים שמי שלא נזהר לכוון יכול לבוא לידי נזק ושאל אדם אם רבנו האריך לדידן נהג. והשיבו רבנו שאין כל חשש, אחר שרבותינו לא חששו, לא יזק שום אדם, כי ידעו רבותינו זאת והיו גדולים בקבלה ובכל זאת הנהיגו.

זה רצוי ליחיד או ליחידים לעשות זאת בבתיהם. אבל בבית כנסיות הוא לדעת טעות, משום שבת כנסיות לרבים. ולו היה שם איש אחד זקן או חלש או נימול ונתאחר דקה מתפילת הציבור, היה ניזוק בזה. ובכל זה נקרא בשם ציבור החלש שבהם. ומשתדלים להקל עליהם בכל פנים, ואין מוסיפים עליהם בטורח עבודת ה'. עכ"ל. והנה רבנו הרמב"ם כלל בזה שני יסודות. האחד, ש**מא יש זקן או חלש**. והשני, **חיישינן לטורח ציבור**. אם כי יש לומר שיסוד אחד הוא. ויסוד זה מפורש בברכות דף לא', א, תניא, אמר רבי יהודה, כך היה מנהגו של רבי עקיבא, כשהיה מתפלל עם הציבור, היה מקצר ועולה, מפני טורח ציבור. וכשהיה מתפלל בינו לבין עצמו, אדם מניחו בזווית זו, ומוצאו בזווית אחרת. וכו'. עי"ש. נמצא המחמיר שלא כמנהג רבותיו החמיר במנהג ונטש את הדין.

תספורת קודם השבת בימי העומר

בק"ק ספרדים נוהגים שלא להסתפר כלל בימי העומר. וק"ק אשכנז מקילים אם חל ל"ג בעומר להיות בשבת או ביום ראשון להסתפר קודם השבת.

אולם בקהילותינו אע"פ שאסור להסתפר בכל ימי העומר, אולם מסתפרים בכל ערב שבת בימי העומר לכבוד שבת. וכתב רבנו בספרו 'עריכת שולחן' - ילקוט חיים' חלק ו' סימן תצג' ס"יא שמסתפרים לכבוד שבת משום עונג שבת. כי סבירא להו לרבותינו הקדמונים שאין לדחות דברי נביא של וקראת לשבת עונג, מפני מנהג, שלא להסתפר. עי"ש. (והורה רבנו שכל ההיתר דווקא למי שמסתפר כל השנה לכבוד שבת בחמישי או שישי ואינו יכול להערים שבכל השנה אינו מסתפר דווקא לכבוד השבת חוץ מימי העומר, ויש להאריך ואכ"מ).

נושאים נשים בעומר למי שלא קיים מצוות פריה ורביה, ולא כן בכל שלושת השבועות

בק"ק אשכנז אין נושאים נשים כלל בימי העומר משום אבילות תלמידי רבי עקיבא וכל שלושת השבועות משום ימי צער ומצוק. ולק"ק ספרדים אין נושאים נשים בימי העומר משום אבילות כדלעיל. ובשלושת השבועות רק מר"ח אב אין נושאים.

אולם לדידן בקהילותינו בימי העומר מי שלא קיים מצוות פריה ורביה התירו רבותינו לו לישא אישה בכל ימי העומר, והטעם, כי עם כל כבוד קדושת המנהג לא יבוא וידחה מצוות פריה ורביה שהיא מצווה רבה מהתורה למי שלא קיים מצוות פריה ורביה (וכ"ש בזמנינו הפרוץ. ודי למבין). אולם בשלושת השבועות מחמירים בכל שלושת השבועות כיון ששם מוזכר להדיא שהם ימי רעים ומסוכנים וסימן רע לכך חששו רבותינו טפי. [עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק ו' סימן תצג' ס"א]. וכן פסקו רבותינו

בימים אלו אלפים החלו את מחזור לימוד 'שתי הלכות ליום' מפסקי מרן זצוק"ל

לאורו נלך

יומא טבא לרבנן

בשבח והודאה לה' יתברך
אנו שמחים לבשר לציבור על הוצאת הספר

שתי הלכות ליום

במהדורת כ"ס, לשנת תשפ"ו

מתוך הספר 'עריכת שולחן ילקוט חיים'
למון שר התורה פוסק הדור
רבינו שלמה קורח זצוק"ל, רבה של בני ברק

ניתן לקבל את הספר לזיכוי הרבים במוקדים הבאים:

בטלונים	רב מיכאל גדיס	"תפארת שלמה"
054-8451734	050-4161665	ts0548451734@gmail.com
052-7635158		

מחברים למרן
לומדים מתורתנו

לקבלת "שתי הלכות ליום" בטלפון: 053-986-55-17

הודעה משמחת

כמדי שנה מתקיים בלילות שבת בזמן חורף
כולל לאברכים ובני ישיבות
"תפארת שלמה"
ובנוסף אבות ובנים

בראשות רב הקהילה הרה"ג רזיאל שאול שליט"א
ובו משתתפים עשרות מתושבי המקום
הלימוד מתקיים בבית הכנסת "מאור רחמים"
רמת השרון רח' תחכמוני 3 | בין השעות 20:00 - 22:30

ברוב הקהילות לשחוט תורנגולים, לא נשמע בכל הגלילות. וכו'. ונימק רבנו בציונים, שלא נהגו כן כי תפסו לעיקר על פי דברי מרן השו"ע שהוא מדרכי האמורי. ובדפוסים ישן קדמון ובשוליו בכתיבת יד השגות בעל ערך לחם, וכן מחכמי זמנו בצפת נמצא בשולחן ערוך שכתב שמנהג שטות הוא והמדפיסים השמיטו את מה שכתוב 'מנהג שטות'. נמצא המחמיר שלא כמנהגו חשב להחמיר ואינו אלא גורע.

מאכלי חלב בשבועות

בק"ק אשכנז נוהגים לאכול מאכלי חלב בחג השבועות כפי שכתב הרמ"א. ולדין לא נהגו כפי שכתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' סוף חלק ו' לא נודע מנהג אכילת דברי חלב בשבועות עי"ש. ולא שיש איסור לאכול, אולם המקיים את אחת מסעודות יום טוב רק במאכלי חלב נמצא גורע את עיקר הדין לדין. כי עד כמה שלא נהגו לאכול מאכלי חלב, חוזר הדין הרגיל לקיים את הסעודת החג בבשר ויין. ורק ק"ק בישראל שנהגו לאכול מאכלי חלב יש להם את ההיתר על סמך המנהג לקיים את הסעודה במאכלי חלב ולא בבשר ויין שלא כפי עיקר הדין הרגיל לקיים סעודת יום טוב. נמצא שהנהגה שלא כמנהג רבותינו עזב את הדין ואין לו מנהג אחר שיוכל להיסמך עליו ונמצא קירח מכאן ומכאן. (מתוך קובץ הארות, כולל יום שישי 'עריכת שולחן - ילקוט חיים'. קריית הרצוג. בראשותו של הר"ר מרדכי צדוק שליט"א).

אין לעשות כלל שבועה בחופה בכתובה

יש בק"ק ספרדים שנוהגים שבועה, ובנוסח הכתובה כתוב שם וגם נשבע שבועה חמורה בתקיעת כף על דעת המקום ברוך הוא ועל דעת הנשבעים באמת לאשר ולקיים וכו'.

אומנם בקהילותינו וכן נוסח הרמב"ם וכן בק"ק אשכנז אין נשבעים כלל. וכתב רבנו לחזק זאת בקהילותינו שאין להשביע כלל, בספרו 'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק יג' ס"ט שכתב ובזמנינו בעוה"ר רובם אינם נאמנים על השבועה ואינם יודעים על מה נשבעים, גם אינם מאמינים בשבועה ובחומרתה, ואי אפשר חיילי לאסור להשביע, כי על דעת מצב כזה ודאי רבותינו בק"ק ספרד ועוד, לא היו מתקינים שבועה. ומעיקרא תיקון שבועה הייתה כדי שלא ישא אישה שנייה, ואנן בדין שמוותר לקחת כמה נשים וכו'. ובנוסח הכתובה לק"ק ספרד משביעין אותו על כל הכתוב בכתובה אך יש אומרים שהרב שהשביע הוא מושך יד החתן ולא נחשב כי החתן נשבע, וזה צ"ע אם כן כתוב בכתובה שנשבע וזה לא נכון, נמצא ח"ו שטר שיש בו דברי שקר. ואין כוונתי חלילה וחס לערער על מה שנהגו קדושי עליון, אלא כוונתי לבני קהילותינו שלא ייבהלו מאיומים כי כביכול יש ח"ו במנהגינו פקפוק, עכ"ל.

שתילי זתים ומהרי"ץ ועשו מעשה. ואין לחשוש כלל, כפי שהזכרנו לעיל בהערה אות א. ואדרבה לדין הוא חומרא בשורש העניין.

אומרים קדיש על הנפטר שנים עשר חודש

מנהג ק"ק אשכנז שלא לומר קדיש שנים עשר חודש על אביו או אימו אלא רק אחד עשר חודש כי משפט רשעים בגיהנום שנים עשר חודש ואם יאמר כל השנים עשר חודש יצא שם רע על אביו שהוא מהרשעים הגמורים שמשפטן בגיהנום שנים עשר חודש, ולכך נמנעים.

אולם בקהילותינו כתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק יב' סימן שעו' סכ"ט מנהגינו שהאבל אומר קדיש כל שנים עשר חודש, ואין מפסיקים במלאת אחד עשר חודש. דלא כמנהג קהילות אחרות שאין האבל אומר קדיש שנים עשר חודש כדי שלא להחזיק אביו או אימו רשעים שנידונים בגיהנום שנים עשר חודש. וטעם מנהגינו, לפי שאין אנו מחזיקים ח"ו אבותינו ברשיעי עד כדי שנידונים אפילו אחד עשר חודש. ואפשר שזכו אחרי יום או אחרי שבוע או אחרי חודש או אחרי ששה חודשים וכיוצ"ב. ושנים עשר חודש נאמרו על רשעים גדולים. ועיין בשו"ת פעולת צדיק סוף ח"ג סימן ד' שראוי לנהוג שנים עשר חודש, וכפי שנזכר בלשון ראשון של הרמ"א. יתר על כן, אין אמירת קדיש כדי להציל מן הדינים בלבד, אלא גם כשהם זכאיים יש להם עילויים גדולים כפי שכתב הזוהר ויחי דף רכה'. א'. וכו' ולפיכך אמירת קדיש גם בחודש שנים עשר, הוא זיכוי, כמו הזיכוי בכל חודש שקדם לו. עיין זוהר נח דף סח'. וכן כתב בשיירי ברכה סימן שעו' אות ז-ח על פי האר"י שעיקר המנהג כדין לומר כל שנים עשר חודש. הלכך אין לזוז מהמנהג שאומרים קדיש כל שנים עשר חודש.

מדקדקים להזכיר שם האב

ק"ק אשכנז וספרדים מזכירים בהשכבה ועוד את שם האם ולא שם האב. ולדין כתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק יב' סימן שעו' סכ"ז מזכירים בהשכבה שם הנפטר ושם אביו. ומעולם לא נשמע כי יזכירו שם האם, לפי שהוא מכשפות ודרך השדים על פי הזוהר פרשת ואלה שמות דף יז', ב. ועוד אין אנו חושדים ח"ו שזא אין הבן מאביו אלא מחזיקים את האב כשר וצדיק ובוודאי בנו הוא. ועיין שם שכתב והאריך שם.

כפרות על תרנגולים קודם יום כיפור

בק"ק אשכנז ויש מהספרדים נוהגים על פי דברי הגאונים לעשות כפרות בתורנגולים. ובקהילותינו כתב רבנו ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק ח' סימן תרה' מנהג הכפרות בערב יום הכיפורים הנהוג

מהדורה שלישית מורחבת

חיי שלמה
Chayei Shlomo

יצא לאור נס"ד
הספר
שו"ת
תשובה כהלכה

ממרחי שד התורה פוסק הדור
רבנו שלמה קורח זצוק"ל

שאלות ותשובות
בארבעה חלקי השולחן ערוך,
כולל חקרי דינים, ביאורי סוגיות ודרכי לימוד.

ניתן להשיג ב"הפארה שלמה":
מייל: TS0548451734@GMAIL.COM
הרב אוריאל צדוק שליט"א נכד מרן זצוק"ל: 054-8451734
בתנוה 'נוסח תימן' רח' מירנבוים בני ברק

תן לחכם ויחכם עוד

ויש להאריך רבות ותן לחכם ויחכם עוד, להבין ולבחון בכל הלכה ומנהג יסודו ושורשו לשקול צדדיו ולבחון עניינו כל שינוי שלא לגרוע. והרוצה למצוא עוד טעמים ונימוקים יעיין לאורך הספר 'עריכת שולחן - ילקוט חיים', וימצא שם דברי רבנו על עניינים רבים. וכן בשיעור מוסרט קצר הנקרא שיעור נקודות למחשבה ליהדות תימן שזעק על זה רבנו, ועוד רבים המקומות.

העולה מהאמור

העולה מהאמור: א. כל קהילה חייבת להמשיך במנהגה והלכותיה ולא תשנה, כי בכל הלכה או מנהג שנהגו או שלא נהגו, מונחים עמקים גדולים. ב. שני מנהגים הפוכים ובכל מנהג יש בו עומק לעצמו. ג. גם במה שלא נהגו יש בו עומק וטעם, ופעמים רבות הגדר הוא 'נהגו שלא'. ד. החסיד שרוצה להתחסד בינו לבין עצמו, צריך לשקול ולמדוד כל מקום, שמא יצא שכרו בהפסדו, כי יכול שמחמיר בענפים ומיקל בשורשים כלשון רבנו. או מפסיד טעמא רבה יותר, או לולי היה מבין טעם ועומק דברי רבותינו היה מבין שאין המנהג השני עדיף מהמנהג שנוהג בו כלל. ה. זכות הדור הזה להעמיק ולגלות דברי חפץ שטמנו רבותינו הקדמונים ולא ירגיש עצמו ח"ו הגון יותר לתקן ולשנות, מרביתו מדורי דורות. ו. על זה היה חרד רבנו שמא יקום דור וירגיש עצמו מעולה מדורות קודמים. למהר לנקוט בדרכים והנהגות חדשות מבלי לבחון מעשיו רק על פי חיצוניות ומה יגידו או להדמות לקהילה אחרת ולא מהכרעה צרופה של תורה כפי שכתב ב'עריכת שולחן - ילקוט חיים' חלק יג' עמ' פ' ועוד מקומות, עיין שם, ואכמ"ל.

נשיש ונגיל בזאת התורה

הגאון הגדול רבי עמרם קורח שליט"א בביקור אצל הגאון הגדול רבי שלמה מחפוד שליט"א ואצל הגאון הגדול רבי פנחס קורח שליט"א לרגל ההוצאה לאור של ספרו של מרן זצוק"ל 'תשובה כהלכה' ולרגל הוצאת הספר 'פלאי התביר' במדבר של הגאון הגדול רבי עמרם קורח שליט"א.

מהו בן ישיבה?!

מאמר שנכתב ע"י מרן הגאון הגדול רבי שלמה קורח זצוק"ל
בגיליון 'המסילה' בשנת תשי"ח בהיותו תלמיד בישיבת פונבז' בגיל 24 ש'

שאיפות ושאפתנות בעולם זה שכל כולו קרירות רוחנית עד כדי קיפאון, חדלון המחשבה, התעלמות מהחיים האמיתיים, מהאמת עצמה. ובתוך האטמוספירה זו נאבק בן הישיבה בכוחותיו להשתחרר מהמערבולת ההורסת, להתרומם ולהיות בעולם אחר, עולם שקדמה בריאתו לעולמנו.

הבה נאזין לצלילים אלה. בן הישיבה רכון גחון על שולחנו, גווילי אש פתוחים לפניו, גופו המתמתח עיניו העצומות ממחיש את המאמץ הרוחני ועומק המחשבה, נבחן בקול ניגון הגמרא: מאי קאמר. אפשר לנחש הנה הוא שואל השאלה הנדושה ברחוב מאי קאמר פריץ מדינת תובל? אך לא, ההמשך בפעם השניה: מאי קאמר רבא, ואנחת רווחה וצהלת התבהרות הבינה, מרמיסה את הגוף. חברו לספסל הלימוד באותו מצב. אמנם הניגון המשמיע: 'נקנית בכסף' שוב ניתן לחשוב שכל דאגותיו לכסף, ושוב עומדים על המעות, ההמשך בא: 'בכסף בשטר וחזקה' ואותה רווחה וצהלה מסתורית נראית גם בו.

אצל בן הישיבה לא קיים המושג עבר עתיד, אינו חושב בדאגה על הזמן, לגבו אין הזמן עושה את שלו אלא הוא עשה את הזמן, מעצבו, קובע דמותו ומצבו, הזמן בידו כחומר ביד היוצר. כל עולם החולין מנהו והלאה ועם זאת בזכותו חי וניזון העולם, הוא המושך חיות לכל הסובבו, כל המכשולים עובר הוא מעליהם מרסנם בכח שלטונו הבלתי מוגבל, בן מלך היודע תכסיסי מלכות.

כל המציאות הזאת מצומקת בשתי מילים: בן ישיבה!

תלמיד הישיבה ההופך לילות לימים הוגה בתורת אל חי, מה תפקידו? מה מאווייו? מהי השקפתו על העבר, ההווה, העתיד? כיצד הוא עונה לכל הבעיות המנסרות בחלל עולמינו?

דומה שרק תקופתנו שיקפה דמותו הנדירה ומיצתה אישיותו בשתי המילים: בן ישיבה, לא תלמיד ישיבה, אלא בנה. הורתו יולדתו היא. ביומו הראשון הרי הוא בבחינת נולד, ממנה יונק חיותו, ושם הושקה מהמעין הלא אכזב, מופח בקפדנות, צץ ופרח נגמל ויהי לבן.

תואר זה תעודת כבוד הוא לחובש בית המדרש. מאידך תעודת עניות לתקופתנו הסוערת גלים המקפיצים אותה לדרך לא דרך, ורב החובל הקברניט בן הישיבה מצילה מלעלות על שרטון להיטבע חלילה בזעף סערת היצרים. אם חז"ל המשילו את ישראל כשה בין שבעים זאבים כל זאב רוצה ללחלח חכו מדמה, הרי בן הישיבה בפרט, עומד בין שבעים ואחד זאבים והזאב האחד תוקפני ורב עוצמה המצריך שמירה עצמית מעולה, בריחה מעולם הברק שכל כולו סנוור עיניים שלהוב לתאוה על כל שעל. תוף האוזן נתקל בצלילים עמומים בכל צעד. היום נפתח בסגידה לתאוות ולמותרות, נמשך בדאגות שווא,

דעת תורה

ממרן רבנו שלמה קורח זצוק"ל בעל 'עריכת שולחן - ילקוט חיים' ורבה של בני ברק

"זמננו קשה מנשא, ראש וראשון להם הוא חוק המגיים את בני הישיבות ולעשות מכסה דבר אשר יגרום לריב ומדון והרס הכל, כל המטרה היא לעשות 'כור ההיתוך' כמו שנעשה לעולי תימן בזמנם לערבבם בחברה שאינה שומרת על צניעות וגדרים שמירת העניים ושמירת הלשון, וזאת לכד דקדוק במצוות קלה ככחמורה, זוהי הסכנה האמיתית יותר מעצם הגיוס, כי לפי מומחים רבים גם בכלל הציבור 40% לא מתגייסים וכל מטרתם היא רק 'לקרר הקדירה' וכבר ניצנים נראים ברפיון ובהתמדת הלימוד ובעקבותיה רפיון בדקדוק המצוות, קלות דעת בכל עניין רוחני. על כן העצה להתכנס ולעשות חשבון נפש על מה עשה ה' לנו בעוונותינו הרבים..."

[דברי מרן זצוק"ל משנת תשע"ג]

שבת "עריכת שולחן"

פרשת לך לך

י"ג מרחשוון

"שכח לא עזבתי אימין כל אלה שלומדים אימין
כפ' חז"ל, ופסל כחוצה לאור של ספרי,
ופסל אלמנים מהם
אלו כי אך ערכי, אלה ה' גשמים"
(מתוך שו"ת "תשובה כהלכה")

לקראת יום השנה השביעי להסתלקותו לגנזי מרומים
של מעתיק השמועה מרן שר התורה פוסק הדור

רבנו שלמה קורח זצוק"ל

רב העיר וגאב"ד בני ברק

מקים ממלכת בני התורה, אשר נשא במשא ציבור אמוני ישראל, מנחיל מסורת אבותינו.
ילמד הציבור הקדוש די בכל אתר ואתר בשבת זו
בספריו הקדושים, משניות ותהילים לעילוי נשמתו הטהורה
של רבנו שלמה בן רבי יחיא זצוק"ל ויהא הוא מליץ יושר בעדנו
ת.נ.צ.ב.ה.

יומא דהילולא דצדיקא

יום שני י"ב במרחשוון

סדר לימוד מספריו הקדושים ומתורתו

יערך בבית מדרשו "חכמת שלמה" רח' מימון 28 בני ברק | בשעה 20:00 בערב
בעצרת: תפילת ערבית | סדר לימוד | דברי הרבנים שליט"א
הגאון הרב פנחס קורח שליט"א גאב"ד "שערי הלכה" | הגאון הרב שמעוני בצלאלי שליט"א השקדן המופלא
הגאון הרב צמרם קורח שליט"א בנו וממשיך דרכו של מרן זצוק"ל רב קהילת "תורת חיים"
הציבור הקדוש מוזמן לכבודה של תורה, עזרת נשים פתוחה מוגש כיבוד קל

במעמד יחולק ספרו של מרן זצוק"ל 'תשובה כהלכה' במהדורה חדשה
בתוספת של עשרות שו"ת כולל חקרי דינים ביאורי סוגיות ודרכי לימוד.
מכירת ספרי מרן זצוק"ל במקום

העליה לציון אי"ה ביום שלישי י"ג מרחשוון תשפ"ו

בבית החיים סנהדריה - ירושלים בשעה 15:30